

Hai ông già ngồi trên chuyến xe bus số 82 đi từ Cửa Tây (West Gate) xuống trung tâm thành phố. Một ông ngồi ở Nam một ông ngồi ở Bắc. Cả hai là bạn thân thi thoảng mới gặp. Nghe qua câu chuyện người ta có thể đoán chuyện ông Nam Kể ở Mỹ, ông Bắc Kể ở Việt Nam mới qua.

Chỉ cần xe đi qua nhiều con đường ngoằn ngoèo, lát lẽo rợp bóng cây. Ông Hai Bắc Kể nói với ông Ba Nam Kể. “Đường xá quá đẹp anh nhé. Đường nào cũng rợp bóng cây” Anh Ba Nam Kể gật đầu “Ừ đây người ta chú trọng trồng cây xanh lắm anh hai.”

Ông Hai biết đường tình “Mát thi thoảng, có đâu như ở bạn, đường sạch sành sanh.” Hồi lâu ông chợt tay ra đường “Mấy con đường này trông sao giống đường Tú Xương, Bà Huyện Thanh Quan ở Sài Gòn quá anh Ba” Ông Ba nhìn ra “Ừa, cũng giống thi thoảng” Ông Ba có bao giờ đi xe bus đâu mà biết. Bây giờ ông nhìn kỹ “Anh nói có lý quá anh Hai. Cũng nhà ngói đỏ, tường vây quanh, cây sồi, cây điệp, cây trâm, cây dẻ...”

Hai ông nhìn ra cửa sổ, hàng cây bên đường vùn vụt chuyển lui, những căn nhà nằm im trong những khoảng sân rộng có vòm cây, có sân cỏmặt trời biết đâu như ở quân 3 Sài Gòn. Chỉ cần xe chuyển qua những con đường Hamilton, Meridian, Willow Glen, Minnesota, Nevada, Lincoln, Alma...đưa hai ông xuống phố.

“Đường phố cũng như những đường Sài Gòn. Nhà cửa vòm cây cũng không khác bao nhiêu.” Ông Hai nói.

“Tôi ở đây lâu rồi mà không biết khu này.” Ông Ba phân trần “Tôi có bao giờ đi xe bus đâu mà biết”

Chỉ cần xe chậm chậm ngừng đón khách đến đường. Ông Hai nhìn ngắm những căn nhà mái ngói đẹp lạ mắt. “Đôi chỗ cũng giống ngã năm Bình Hòa lắm anh Ba.”

Và cuối cùng họ gặp bạn bè tại quán café đường số 2 trung tâm thành phố.

Sau màn tay bắt mắt mùng, cả 5 người bắt đầu kéo nhau vào quán. Nhìn ngôi quán đặc theo đường số 2 như như những sang trọng nằm trong khu thị trấn mới nằm giữa 2 con đường số 1 và số 2. Đó người đi tiếp núp, những chuyến xe bus, xe đi đến khách liên tục. Nào là sinh viên, khách bắt hành, du khách. Khu vực có nhiều quán ăn, tiệm sách, rạp chiếu phim.

“Sao mấy ông hẹn nhau không ra quán ăn cả ngày? Vì tôi mình ở ngoài Centery, Lion cho tôi mà vui.”

“Tôi đâu có rảnh. Ông Ba đến đâu đi đó thôi”

“Nói nào ngay, tôi mới mới, chưa xe không được, mà hôm ngày thị trấn nên con cái đâu có thì gì mà đến đón. Tôi đi xe bus thì đến chưa là tôi như t.”

“Sao không kêu tôi này đến đón.”

“Thôi chi phí. Hôm nay đến đây cũng thôi, vì ông muốn đi xem cảnh San Jose. Đây đi quanh quanh chưa chưa, rồi đến đây đi coi nữa mà người vì tôi mình lập nghiệp đầu tiên.”

Thấy ông Ba chưa tay “Đó chưa đó là chưa người vì tôi mình lập nghiệp đầu tiên. Góc đó là đường số 3, bên qua đó có con đường hầm ăn uống trong đó, chưa đó là chưa HK, tiệm mì, tiệm phở, tiệm sách, băng nhạc, gởi quà... hết chưa đó đó.”

Mọi người mới tiếp tục thăm hỏi rồi rằng. “Tôi qua đây du lịch thăm đến con, tôi cũng đi thăm mấy người rồi. Mấy ông chưa làm ăn khá quá rồi?”

“Thì lo gì, anh chưa bao lâu? Bà nào cuối tuần tôi tôi chưa.”

Tháng Tí - quán Café đòng s 2

Tác Giả: Lê Bình

Chúa Nhật, 26 Tháng 4 Năm 2009 19:37

“Khá gì anh í, đi càày c c nh trâu.”

Tôi thì cũng m i t m t m thôi. Trâu ch m u ng n c đ c, t i 95 m i đi. H n 10 năm tù ch ít i gì.”

Qua câu chuy n ng i ta có th bi t m i ông m t c nh. H là “Ô-đi-ghe” “Ô đi pi” “Ô đi hát”, nh ng h là b n c a nhau, cùng là quân đ i VNCH.

Câu chuy n thăm vi ng k l hân huyền đ n đ n...B ng m t ông th dài “M i đó mà ba m i m y năm r i. C đ n tháng này là tui th y bu n bu n làm sao y.”

Câu chuy n xoay quanh Tháng Tí .

“ , c m i tháng t là tui không quên đ c. Tu n sau là ngày T ng Ni m Tháng T Đen r i.”

T t c im l ng, d ng nh m i ng i t th y mình trong đó. H c nén ti ng th dài.

Nh ng ngày tháng h không th nào quên.

12/3/75 Ban Mê Thu c th t th , tri t thoái kh i cao nguyên

16/3/75 Pleiku th t th

19/3/75 Phú B n th t th

Tháng T 3 quán Café đ ng s 2

T Gi Lê Bình

Ch Nh t, 26 Th ng 4 N m 2009 19:37

23/3/75 Hu th t th

24/3/75 Qu ng Ng th t th

25/3/75 Tri t tho kh i Th a Thiên

28/3/75 Tri t tho kh i Đà N ng

1/4/75 Qui nh n, r i đ n Nha Trang th t th

3/4/75 Cam Ranh th t th

17/4/75 Hoa K di t n kh i Sài Gòn

20/4/75 Xuân L c, Long Khánh phòng tuy n cu i cùng c a VNCH di t n

21/4/75 T ng th ng Nguy n Văn Thi u t ch c

26/4/75 C ng quân t n công Sài Gòn b ng h a ti n

27/4/75 Sài Gòn b pháo kích n ng

28/4/75 C ng quân đã vào ven đô Sài Gòn

29/4/75 Tân Sơn Nh< t b< pháo kích...và ngày 30/4/1975

Ông Hai th< dài “Các ông nh< k< l< m. < ngoài n< y còn có ph< < ng ti< n đ< tìm l< i tài li< u; còn t< i tui ch< còn bi< t củi đ< u ki< m s< ng qua ngày.” Gi< ng ông nghiền ngh< n và có chút gì t< i h< th< n thừa.

“Anh đ< ng bu< n. Anh nói v< y ch< đâu ph< i t< t c< m< i ng< < i đ< u nh< cái ngày oan nghi< t đó. < đâu cũng v< y, h< nh< là nh< , còn quên là quên thôi. Có bi< t bao nhiêu ng< < i quên tu< t tu< n tu< t t< i sao mình l< i < đây.”

“Các anh tha l< i. Tôi không đi ch< ng ph< i là gì c< , nh< ng còn m< già nên cho các con đi thôi. Bây gi< già r< i đi làm gì n< a? M< y đ< a con m< i qua ch< i cho bi< t thôi. Mình ch< ng làm đ< < c gì nên đành cầm mi< ng h< n s< ng qua ngày.”

L< i có ti< ng th< dài. Không khí ch< ng nh< ng< ng đ< ng. Nh< ng ly café ngu< i l< nh b< đ< trên bàn. Nh< ng mi< ng hamburger nh< t nhỏe ketchup, nh< ng mi< ng khoai tây ch< ng ch< l< c l< ng b< v< .

“Ngày 23 tháng 3, Hu< r< i vào tay C< ng s< n B< c Vi< t trong khi < Đà N< ng, hàng ngàn, hàng v< n dân th< < ng tìm cách ch< y thoát b< ng đ< < ng bi< n kh< i thành ph< đang b< bao vây và pháo kích. Trong 3 s< đoàn b< binh c< a Quân l< c Vi< t Nam C< ng Hòa, 4 liên đoàn Bi< t đ< ng quân, l< đoàn thi< t giáp, s< đoàn không quân, và hàng ngàn nhân viên quân s< và đ< a ph< < ng quân, ch< có 16,000 ng< < i là rút đ< < c. Trong s< g< n 2 tri< u dân th< < ng đ< n l< i t< i Đà N< ng t< cu< i tháng 3, ch< có h< n 50,000 di t< n đ< < c b< ng đ< < ng th< y. 70,000 binh sĩ VNCH còn l< i sau b< b< t làm tù binh. 33 máy bay ph< n l< c A-37 còn nguyên v< n cùng g< n 60 máy bay khác t< i căn c< không quân Phú Bài cũng b< b< l< i. Trong s< rút quân kh< i Đà N< ng, không có m< t tr< n chi< n nào. Khi quân B< c Vi< t ti< n vào thành ph< , không m< y binh sĩ VNCH đóng quanh thành ph< ch< ng c< . Các trung tâm phòng th< còn l< i đ< c theo b< bi< n cũng nhanh chóng tan v< đây chuy< n: Qu< ng Ngãi m< t ngày 24 tháng 3; Qui Nh< n và Nha Trang ngày 1 tháng 4; và Cam Ranh m< t ngày 3 tháng 4.

Ngày 9 tháng 4, c< ng quân B< c Vi< t đ< nh đánh chi< m Xuân L< c t< nh Long Khánh (m< t phòng

tuy n t xa cu i cùng c a Sài Gòn) nh ng S đoàn 18 BB c a Quân L c Vi t Nam C ng Hòa đã kháng c mãnh li t đ gi v ng đ c th xã.

Ngày 17 tháng 4, Th ng vi n M t ch i kho n vi n tr kh n c p tr giá 722 tri u đô la mà chính ph M đ ngh . Ngo i tr ng M Henry Kissinger và m t s ng i khác đã hy v ng r ng nó có th giúp Vi t Nam C ng Hòa l y l i đ c đ v th v quân s đ thuy t ph c B c Vi t đàm phán. Hai ngày sau phán quy t này c a Th ng vi n, giám đ c CIA William Colby nói v i t ng th ng Ford: "Nam Vi t Nam đang đ i m t v i th t b i hoàn toàn và nhanh chóng". Các chuy n bay di t n do CIA t ch c đã b t đ u đ a các c ng tác viên ng i Vi t ra kh i Vi t Nam, và S quán M đã b t đ u đ t tài li u m t t tr c đó. Ngày 20 tháng 4 các th t c pháp lu t đ c đ n gi n hóa cho vi c di t n ng i Vi t b t đ u có hi u l c.

Vi c di t n này đ c th c hi n t i sân bay quân s Tân Sơn Nh t, do t ng Homer Smith ch huy. Các máy bay C-130 và C-140 liên t c lên xu ng vào ban ngày; công vi c gi y t đ c ti p t c su t đêm. T ng Smith đã ph i dùng đ n toàn b Th y quân l c chi n s 43 c a M đ gi tr t t i Tân Sơn Nh t.

Ngày 20 tháng 4 tuy n phòng th b Xuân L c rút v Vũng Tàu. Vi c b Xuân L c khi n Sài Gòn không còn phòng th t xa n a. Ngày 20 tháng 4, Đ i s M Martin đ n ph T ng th ng thuy t ph c TT Nguy n Văn Thi u t ch c, phía B c Vi t đã liên t c tuyên b s không đàm phán v i t ng th ng Thi u.

T i ngày 21 tháng 4, TT Nguy n Văn Thi u đ c m t bài di n văn t ch c tr c Qu c h i, bu c t i M đã b r i Vi t Nam C ng hòa. Phó T ng th ng Tr n Văn H ng lên thay nh ng phía B c Vi t không ch p nh n nói chuy n v i Phó TT H ng.

Ngày 21 tháng 4, đêm hôm đó, t i s ch huy ti n ph ng t i L c Ninh, cách Sài Gòn 75 đ m, t ng VC Văn Ti n Dũng, ng i ch huy các cánh quân C ng s n ti n v thành ph Sài Gòn, ra l nh b t đ u cu c t ng t n công. L c l ng t n công Sài Gòn t ng đ ng 20 s đoàn (5 quân đoàn).

5 gi chi u ngày 26 tháng 4, c ng quân b t đ u n súng 5 h ng t n công: h ng B c v i Quân đoàn 1, h ng Tây B c v i Quân đoàn 3, h ng Tây và Tây Nam v i Đoàn 232, h ng Đông v i Quân đoàn 4 và h ng đông nam v i Quân đoàn 2.

Theo hời kí của tờ báo Hoàng Cầm (Bức Viêt), cánh quân của Quân đoàn 4 mà ông chỉ huy gặp rất nhiều kháng cự trên đường tiến vào Sài Gòn và chỉ đánh được đến nơi vào khoảng sáng ngày 30 tháng 4.

Ngày 27 tháng 4, Sài Gòn chịu hàng loạt hỏa tiễn pháo kích của quân Bức Viêt, làm nhiều người chết và bị thương và nhà cửa đổ nát.

Từ mặt phía Nam của Sài Gòn, ngay từ ngày 28 tháng 4/1975, Bộ Tổng chỉ huy Biệt khu Thủ Đô không còn quân trú phòng thủ, buộc phải rút 1 liên đoàn Biệt Động Quân đang hành quân vào quận 10. Các đơn vị và đợt di chuyển đều do Bộ Tổng chỉ huy Biệt khu Thủ Đô. Liên minh lực lượng liên Chín Lữ và Các đơn vị cũng bắt đầu tiến vào nên các lực lượng VNCH không thể phá vỡ được các chốt chặn của cộng quân tiến vào Nhị Thiên Đường đã bị chiếm từ sáng ngày 29 tháng 4/1975.

Các đơn vị Nhảy Dù phòng ngự tại phòng tuyến khu vực ngã tư Quân Văn (gần Trung Tâm Huân Luyện Quang Trung) đơn vị Tham Lữ đoàn Bà Quẹo, khu Bình Thới-Ngã ba Bà Quẹo, khu Bảy Hiền-Lăng Cha Cội đã cố gắng ngăn chặn đợt phản công. Một chi đội đoàn thuộc Liên Đoàn 81 Biệt Cách Nhảy Dù tại vòng đai Bộ Tổng Tham Mưu do Thiếu tá Phạm Châu Tài đã dàn quân và từ 8 giờ sáng đến 10 giờ sáng, chi đội này đã bắn cháy 6 chiếc xe và đánh bắt được ra khỏi trận địa. Đến cuối ngày 28 tháng 4 tất cả các tuyến phòng thủ đã bị chọc thủng tại tất cả các hướng, cộng quân có thể đi ngay vào thành phố. Các lực lượng chính trị thủ ba dàn xếp đưa đội trưởng Đoàn Văn Minh lên làm thủ trưởng trong ngày 28 tháng 4 năm 1975. Ngay khi nhận chức đã đàm phán. Thủ trưởng Đoàn Văn Minh yêu cầu người Mỹ ra đi.

4 giờ sáng ngày 29/4 tức 16 giờ theo giờ Washington, hỏa tiễn và pháo binh cộng quân đã tiến tiếp pháo kích vào phi trường Tân Sơn Nhất, phá hủy nhiều phi cơ trên mặt đất, vô hiệu hóa phi trường này và gây cho sự ngừng của Việt đang tiếp trung địa chỉ đến hơn 100 người chết.

Thủ trưởng Ford triệu tập Hội đồng An ninh Quốc gia họp khẩn cấp lúc 7:30 PM, ông đã yêu cầu đội sĩ Martin phải di tản ngay như người Mỹ còn lại và các nhân viên Việt Nam càng nhiều càng tốt.

Nhiều sĩ quan quân đội VNCH đã từ về vì danh dự bị hoen ố trước công chúng.

Ở Sài Gòn hàng triệu người dân Việt Nam bắt đầu từ đầu cho mình 1 câu hỏi: “Có thể sống sót được ở chế độ cộng sản hay tất họ là chủ yếu bị ng ép bức mà không có 1 sự trợ giúp nào.” Sau đó hàng triệu người đã ra đi.

Trong các ngày 28, 29 tháng 4 tất các hàng không mở u hàng ngoài khơi Thu quân lực chiến M dùng trực thăng di tản những người đã từng công tác với họ. Cuộc di tản đã diễn ra trong làn khói vì rất nhiều người muốn ra đi nhưng không thể đáp ứng hết được. Các điểm đón người bị ng trực thăng trở nên hỗn loạn. TQLC M đã phải rút về và chỉ duy trì được một thời gian, hàng dùng sức mạnh thô bạo giết phăng các bị ng mình cũ đang trong cơn hoảng loạn. Người M đã phải bỏ lại nhiều người bị ng lâu năm của mình. Hình ảnh di tản đã in đậm trong trí óc nhiều người M và Việt như một kẻ nghiện rượu buồn. Đại sứ Graham Martin là một trong những người M cuối cùng ra đi. Trong số 120,000 người Việt và 20,000 người M được di tản trong đợt này.

Ngày 30 tháng 4

9 giờ sáng ngày 30/4, sau khi chiếc trực thăng cuối cùng của M rời khỏi tòa Đại Sứ quán, tiếng VC Trun Văn Trà tiến vào Sài Gòn từ năm hướng. 10 giờ 45 phút ngày 30 tháng 4, xe tăng mang số hiệu 843 húc nghiêng công phá và bắt đầu tiến đó. Bùi Quang Thận - cấp bậc Trung úy-Đại đội trưởng, chỉ huy xe 843 - nhẩy xuống xe, cầm cờ chủ yếu vào. Xe tăng 390 húc tung cánh của chính của dinh.

11 giờ 30 phút, Bùi Quang Thận đã hạ lá cờ Việt Nam Cộng hòa trên nóc dinh xuống, kéo lá cờ Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam (hai màu xanh đỏ) lên nóc Dinh Độc Lập.

Cùng lúc, đại úy trung đoàn phó Trung đoàn 66 là Phạm Xuân Thập cùng lực lượng đột kích của Quân đoàn 2 và biệt động thành Sài Gòn tiến vào dinh Độc Lập bắt Tổng thống Việt Nam Cộng hòa Dương Văn Minh cùng toàn bộ những nhân vật chủ chốt của các VNCH. Tổng thống Dương Văn Minh cùng toàn bộ các của chính quyền Việt Nam Cộng hòa đã tuyên bố đầu hàng vô điều kiện (quân Bức Việt).

Khoảng 12 giờ trưa, đội úy Phạm Xuân Thọ đưa tốp công nhân Đường Văn Minh, thợ mộc Vũ Văn Mậu lên xe Jeep để đến đài phát thanh. Chiếc xe chở hai chủ trung tá chính yếu là đoàn xe tăng 203 Bùi Văn Tùng cùng hai nhà báo Borries Gallasch (người Đức, báo Der Spiegel) và Hà Huy Đĩnh. Tốp đài phát thanh, công nhân Đường Văn Minh đã được tuyên bố đưa hàng vô điều kiện. Thay mặt các đơn vị Quân Bộ Việt đánh chiếm dinh Đức Lập, trung tá Bùi Văn Tùng được mời tiếp nhận đưa hàng.

Sau khi Sài Gòn thất thủ, theo Jean Louis Margolin, "Nhân số tính nghiêm chỉnh nói 500 ngàn đơn vị triệu tù nhân (quân, cán, chính VNCH) trong công số dân là 20 triệu" đã bỏ cho đi tù dùi danh xưng "cố hữu". (Theo <http://vi.wikipedia.org>)

Ông Hai bỏ rồi tiếp giục in chi chít nhúng chàm mà ông Ba đưa cho. Ông ngời thắp trên ghế. Nhân ngời bỏ n ngời quanh im lặng.

"Tôi in ra giục để anh coi cho biết. Lát nữa tôi gọi tốp công nhân anh mang cái đĩa DVD do một người bỏ n hộp gom lại nhúng hình ảnh ngày đó để anh gọi làm kỷ niệm, có dịp cho con cháu nó coi cho biết cũng tốt."

Căn nhà nhúng nhúng khang trang, ông Hai nhìn quanh nhúng ngời bỏ n: "Nhà công nhân con tôi đây. Vợ công nhân cái nó cũng tạm tạm sống được. Mỗi năm chúng nó cho chút ít tiền làm quà nên vợ công nhân già cũng đủ đi qua ngày. Gặp lại mấy anh lúc tuối xế chiều, âu cũng là đi u may mắn. Đám bỏ n cớ a tôi mình gọi đưa còn đưa a một, đưa a lâu lâu cớ đâu đâu cũng công nhân biết công nhân hay. Còn sống là nhúng n trên. Tôi nghĩ mình sống là sống tạm với thôi. Biết làm sao bây giờ."